



і взяли участь у Братському конгресі Нью Джерзі



Конгрес вітас б-р І. Фліс який теж очолює ньюйоркський Братський конгрес.

Атлантик Сіті, Н. Дж. — В дні 8-9-го жовтня ц.р. відбувся тут 54-ий з черги Братський конгрес, стейту Нью Джерзі, в якому взяли участь представники 45 братських організацій.

Український Народний Союз був репрезентований головним президентом д-р Іваном Флісом, головним касиром Ульяном Дячук і головним радним Андрієм Кейбідою, який є членом ексекютиву Братського конгресу. Крім того в панелях брали участь Микола Бойко, координатор забезпечення в УНС, Михайло Стециня, Генрі Флойд, директор продажу забезпечення і Андрій Воробець, координатор братської діяльності УНС.

В часі бенкету, який відбувся ввечері 8-го жовтня 110 присутніх представників братських організацій привітав мейор Атлантик Сіті, Джеймс Юзрі. У рані-

шій сесії другого дня Конгресу на пленумі промовляв д-р І. Фліс, який є президентом ньюйоркського Братського конгресу. Він вказав на співпрацю поміж усіми братськими організаціями і повне зрозуміння життя і дій цих організацій.

М. Бойко був модератором панелі «Успіх продажу у братських організаціях», в якому також брав участь М. Стециня.

Головний касир УНС У. Дячук дав доповідь про історію братських організацій і користі, які мають з них члени громади, зокрема підкреслюючи братську, освітню, культурну і християнську діяльність союзів.

На закінчення конгресу обрано його провід на 1987-88 роки. До нього увійшли знову головний радний А. Кейбіда. Конгрес очолює Аллан Бергер з організації Роял Арканум.

Вшанували д-ра В. Шандора

Нью Йорк (С.І.). — В суботу, 17-го жовтня ц.р., в залі ООЧСУ Громадський комітет для відзначення 80-річчя з дня народження та 55-річчя громадської праці д-ра Вікентія Шандора улаштував ювілейну зустріч-бенкет в пошану ювілята.

В 6-й годині вечора святочно удекоровану залу виловили близько 90 запрошених осіб — рідня ювілята, близькі друзі, колеги, представники різних українських організацій і установ Нью Йорку. Ювілейну зустріч-бенкет відкрив вступною промовою голова комітету інж. Михайло Шпонтак, а потім передав ведення всієї програми м-рові Імре Кардашничеві.

Д-ра Шандора з дружиною Оксаною зустріли присутні друзі. «Многая літа», а внуки вручили дідусеві букет троянд. Головним тоном ввечері були: доповідь голови НТШ д-ра Ярослава Падюха про життя й діяльність ювілята, слово привіту від імені Уряду УНР в екзилі виголосив заступник голови уряду проф. Іван Самійленко, а після нього вітали представники від УККА, СКВУ, Літературно-Мистецького Клубу, Карпатського Союзу, д-р Володимир Жила, член Уряду УНР та інші. Зчитано також письмові привіти від Президента УНР, Республіки в екзилі Миколи Лівницького, Митрополита Мстислава і Стефана Сулика та інших організацій і привітальні.

Спів Романа Левицького, супроводжуваний чудови-

ми звуками бандури, пригадав присутнім туго і радість рідних Карпат. Заключною точкою програми була промова самого ювілята, який коротко переповів про свою юність, студентські роки, працю для рідної карпатської держави в Празі, а потім роки еміграційщини. Д-р Шандор зокрема зупинився на його дослідній науковій та літературній праці та поведінці присутніх про уже викинені ним у трьох томах спогади, а також про його теперішню діяльність в Уряді УНР в екзилі. Присутні нагородили ювілята гарячими оплесками.

Зустріч з заслуженим ювілятом закінчилась співом «Многая літа», подякою всім гостям, стиском рук та ширим побажанням ювілятові багатьох здоров'я та мнogi літа дальшого служіння українському народові.

БАЛЬ У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Тут в приміщеннях Стоффер тавер ситі Плаза готелі, при 24 Паблік Сквер, в суботу, 7-го листопада ц.р., відбулось баль, що його влаштувало кур'єрське пластунок «Бурверхі». Кохтейл о год. 7-й, вечера в год. 8-й, а початок забави при звуках оркестри «Темпо» о год. 9:30 вечера. Вступ 45 дол. Студенти 25 дол. Вступ на забаву тільки для студентів 10 дол. Стрій вечірній, а за запрошеннями слід телефонувати на число (216) 651-8730.

В Нью Джерзі померла

В. Калин-Магмет

Савт Орандж, Н. Дж. — У понеділок, 2-го листопада 1987 року тут в ранніх годинах померла бл. п. В. Калин-Магмет, акторка української сцени, відома із своїх виступів в багатьох громадах З'єднаних Стейтів Америки і Канади.

Панахиди буде правитись в середу, 4-го листопада, о год. 7:30 вечера в похоронному заведенні Лівингтон Ілліноїс, 1600 Лівингтон авеню в Юніон, Н. Дж.;

похорон в четвер, 5-го листопада, о год. 9:30 рано до української католицької церкви св. Івана Хрестителя при 719 Санфорд авеню в Ірвінгтоні, а після на цвинтар св. Духа в Істон, Па.

У глибокій жалобі залишилися: муж Степан Магмет, кузини — Тамара Загурська-Юрчак, Роман Ялошко, Любов Шегедін, Володимир Елієв з родинами та близька й дальша родина в Україні і в Австралії.

НА ПРОЦЕСІ І. ДЕМ'ЯНЮКА ПОЧАВ СВИДЧИТИ Н. ТОЛСТОЙ

Єрусалим, Ізраїль (АН-ЧЕЙН, тел.). — Ніколай Толстой, російський історик, нащадок славного письменника Лева Толстого, почав тут у понеділок, 2-го листопада, свідчення в кримінальному суді, який розглядає справу І. Дем'янюка, колишнього радника І. Дем'янюка, який був убитий в Одесі в 1945 році.

Н. Толстой ствердив, що усний наказ головнокомандуючого військами альянсу ген. Двайта Айзенгавера дещо спливав насилину репатріацію, але йому відомо випадки того явища в 1947 році, а то й в 1949 і 1950 (Італія). Він пригадав, що совєтська репатріаційна комісія перебувала у Франкфурті ще в 1949 році.

У дальшому Н. Толстой розповів про створення РОА, встановивши офіційне проголошення на листопад 1944 року в Празі, Чехословаччині.

Але фактично ще в 1943 році деякі російські воєнки, включно зі старшинами носили на рукавах позначення «РОА» і Н. Толстой подав кілька знімків — ген. Жіленкова і полковників Боярського і Кроміяда, ген. Малишкіна в Парижі, інтерв'ю із одним старшиною — всі з 1943 року.

Під кінець своїх свідчень першого дня Н. Толстой почав говорити про створення Дивізії «Галичина» як бойової формції в Нойтамері в 1944 році, про битву під Бродами та про переформування дивізії після Бродів. Він мав продовжувати наступного дня.

Свідок ствердив, що справу репатріації вирішили голови чотирьох держав на конференції в Ялті, в 1945 році, дозволяючи Совєтському Союзу репатріювати з поваленої Німеччини всіх тих осіб, які до 1939 року були совєтськими громадянами. На його думку, всі репатріювані особи — добровільно і насильно — було біля 2,270,000.

Н. Толстой подав цілий ряд цитат із свідчень старшин американських, британських і французьких збройних сил, які окупували Західну Німеччину і подав фотознімки з випадків самогубства, говорив про страх, який панував серед втікачів по-тоборах, підтвердив, буденне явище фальшивування документів і особистих даних під час т.зв. скрінгінгів працівниками ІРО, і відтак УНРРА, які, за поданнями свідченнями, збагнувши ситуацію, часто самі намовляли неохочих репатріюватись подавати фальшиві документи щоб зберегтись від смерті чи заслання в Сибір. Заперечуючи деякі

ПРОЗІРКИ З УКРАЇНИ

Гартфорд, Конн. — 93-ий Відділ США влаштує вечір висвітлення озвучених прозорок з подорожі по Україні. Ці прозорки були зроблені журналістами американського журналу «Нешенел Джеографік», офіційно перекладачкою якого була Тая Д'Авіньйон. У неділю, 15-го листопада, о год. 5-й по полудні в Українському Народному Домі буде нагода вітати Т. Д'Авіньйон з прозорками.

Греція нарікає на чорнобильську радіоактивність

Лондон. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформувало Лондону, що грецький уряд пенс-р-міністра Андреаса Папандреу нарікає на чорнобильську радіоактивність, яка після катастрофи в Україні 26-го квітня 1986 року простілася на території Греції і її наслідки відчувались сьогодні. Досі, як інформують установи в справах здоров'я Греції, 2,500 жінок мусили піддатись абортам тому, що радіація до тієї міри вплинула на вагітних жінок, що діти напевно народились б каліками.

Британський медичний журнал, покликаючись на інформації Міжнародної атомової агенції, твердить, що після катастрофи в Чорнобилі від 100 до 200,000 жінок піддалися абортам на рекомендацію лікарів-спеціалістів у західних країнах. — пише журнал у виданні з 31-го жовтня цього року.

Величезні розміри. В тому самому числі збільшилися абортів у шпиталіх і приватних лікарнях, числа яких годі встановити, бо не всі жінки бажали бути зареєстровані. Народили в Греції впади в січні 1987 року із сподівання 9,100 до 7,032. Отже приблизно 23 відсотки вагітних жінок, побоюючись ризику народити пошкоджену радіацією дитину, зрештешували з народини і піддалися абортам.

Офіційні речники уряду і міністерство здоров'я та організації охорони родин заявили, що немає загрози перед атомовою радіацією, бо вона, практично беручи, є всюди, а найбільше в молюсках, ярині, овочах. М'ясо тощо і її уникнути майже неможливо.

Грецькі чиновники висловили співчуття населенню Со вєтського Союзу і близьких до Чорнобиля країн, у яких ситуація мусила бути катастрофальною.

ВИСТАВКА Т. ВИРСТИ

Нью Йорк. — Тут в приміщеннях Об'єднання Мистців України в Америці, при 136 Друга авеню, о год. 1-й по полудні у неділю, 8-го листопада ц.р., відбулась відкрита виставка картин Темістохля Вирсти. Виставка триватиме до 15-го листопада ц.р. і буде відкрита між год. 6-8-ою в будні та між 1-8-ою в суботу й неділі.

БІРЖА В НЬО ЙОРКУ, після десяти років великого росту, посилюваного колосальними прибутками, починає бачити суєтність, але виглядає, що приходить закінчення доби великих прибутків, і надмірний винагорода. Головний фінансовий урядник фірми І. Ф. Гаттон, Едвард Ліл заявив, що це є загальне «звуження» у всіх частинах фінансового світу, починаючи від зменшення персоналу до зменшення бююрових приміщень.

М. ГОРБАЧОВ ОБВИНУВАЄ І ВИПРАВДУЄ Й. СТАЛІНА

Москва. — У понеділок, 2-го листопада, тут відбулись урочисті збори, присвячені 70-річчю Жовтневої революції. На зборах з промовою, що тривала 2 години 41 хвилину, виступив генеральний секретар ЦК КПСС Михайл Горбачов. Він назвав «нелюдськими і непростими» злочини Йосифа Сталіна проти народу і разом з тим виправдав диктатора, який, за словами М. Горбачова, врятував ленінизм у 20-ті роки і провів індустріалізацію країни за короткий період.

М. Горбачов виступив проти тих, хто намагався вичеркнути негативні сторінки з історії країни, ніби нічого страшного не відбувалось. «Ми не можемо схвалити подібного, — говорив совєтський лідер. — Це буде несправедливо до історичної правди, несправедливо до пам'яті тих, хто впаав жертвою беззаконня».

Однак далі, всупереч загальноновідомим фактам, генеральний секретар твердив, що при Сталіні загинуло «багато тисяч», хоч загинули мільйони і мільйони. Горбачов визнав: «У нас є документи, які свідчать, що Сталін знав про злочини».

Говорячи про соратників Леніна, знищених Сталіном, Горбачов ясно дав зрозуміти, що офіційна совєтська історія навіряд як ретабілітує Троцького й Бухаріна. А ось Сталін, як сказав Горбачов, «внес неосцінний вклад у створення індустріального суспільства».

Горбачов оголосив про створення партійної комісії, яка займатиметься справами ретабілітації жертв сталінського терору.

У своїй промові совєтський лідер приділив багато уваги й іншим справам. Зокрема, він говорив про «перестройку» і про відносини зі З'єднаними Стейтами. В першому випадку генсек перестерігав як проти сповільнення темпів перестройки, так і проти її форсування. Він сказав, що реформи повинні бути поступовими. Він назвав «небезпечними» тих керівників, які не впевнені в успіху «перестройки». Це було сприйнято як натяк на секретаря московського міського комітету партії Бориса Єльцина, який збудувався на недавньому пленумі ЦК.

Горбачов заявив, що під час чергової зустрічі з президентом ЗСА Роналдом Регеном він знову порушить справу про зброю в космосі. Тим самим він дав зрозуміти, що знову вимагатиме від ЗСА відмови від стратегічної оборонної ініціативи. У промові Горбачова мистився також натяк на четверту зустріч на вершині. З цього можна зробити висновок, що Горбачов збирається прийняти Регена у Москві у першій половині наступного року.

Вніс Горбачов ясність і в суть походження кризи на світових фінансових ринках. В той час, як всі економісти вільного світу б'ються над питаннями, чому протягом одного дня (19-го жовтня) курс акцій на Ньюйоркській біржі впав зразу на 508 пунктів, совєтський генсек знашов відповідь. У цьому, виявляється, винні ті, хто витрачає більшість доларів на оборону, тобто уряд З'єднаних Стейтів.

У СВІТІ

В КОМУНІСТИЧНИХ КРАЇНАХ, зокрема в Совєтському Союзі і сателітних державах Східної Європи, розпочалась чергова брехлива пропагандистська кампанія проти З'єднаних Стейтів Америки. Тим разом КГБ й інші державні органи безпеки пустили в рух поголоски, що ЗСА, мовляв, масово привозять з країн Третього світу дітей до Америки і використовують їхні органи — очі, нирки, печінку, легені тощо — у своїх шпиталіх. Одним словом, кажуть політичні пропагандисти, ЗСА займаються вбивством в ім'я рятунку своїх дітей. Повідомлення про це були поширені совєтським агентством ТАСС, кубинським «Пренса Латина», французькою комуністичною газетою «Юманіте», сандіністською газетою «Баррікада» і цілим рядом інших східноєвропейських газет та журналів. В інтерв'ю, яке дала газеті «Вашінгтон Таймс» заступник державного секретаря Кетлін Бейлі, говорить, що коли неправда з'явиться на «ринку» її тятко зупинить. «Дивно тільки, що ця неправда підхопили засоби масової інформації комуністичних країн», заявила К. Бейлі.

В ЄРУСАЛІМІ ПОЯВИЛИСЯ тривожні інформації на сторінках ізраїльської преси про можливість погіршення американсько-ізраїльських відносин і зменшення Американської фінансової допомоги для Ізраїлю. Безпосередньою причиною погіршення відносин мала б бути нібито заява міністра оборони Іцхака Рабіна, який критикував ЗСА за політику на Близькому Сході, зокрема у Перській затоці позитивно висловився про СССР, країну, яка зуміла затримати холоднокрівність і не заангажувалась у війні по жадній стороні. Реагуючи на заяву І. Рабіна, представники Білого Дому і Пентагону заявили, що ім тепер відомо по чий стороні стійте Ізраїль, і де подівається частина американської зброї, натакаючи, що Ізраїль перепродає модерну зброю, а може навіть протилежні ракети «Стінгер» іранським фанатикам, прихильникам аятолли Хомейні.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, совєтський вчений Рональд Сагдєс категорично відкинув раніше повідомлення в совєтській пресі, що вірус, який спричинює хворобу АІДС, випродукував у своїх лабораторіях Пентагон в рамках підготовки до біологічної війни. «Академія Наук СССР не має жадного відношення до таких вісток», — заявив академік Сагдєс, який при тому підкреслює, що наукові установи не займаються такими «сенсациями». Це скорше діло представників засобів масової інформації, які часто поширюють такі безвідповідальні справи. Західні політичні спостерігачі кажуть, що СССР мабуть хотів зняти із себе вину за поширення цієї пропагандивної кампанії.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ сандіністського уряду в Нікарагуа призналось, що антикомуністичні повстанці контраст зустріли військовий гелікоптер, так званий повітряний корабель, на якому було двоє пілотів і шість військовиків. Спочатку сандіністи повідомляли, що гелікоптер розбився у прикордонній полісі з Гондурасом.

ЧЛЕН МОСКОВСЬКОЇ ГРУПИ «Довір'я» Євгенія Добрянська повідомила кореспондента агентства Ассошіейтед Пресс про арешт 35-ох осіб, які демонстрували в Москві, заклинаючи до звільнення політичних в'язнів. Заарештованих пізніше звільнили, але списали особисті дані кожного з демонструючих, кажучи, що передадувати скругу на них до прокуратури. Така демонстрація на підтримку політичних в'язнів відбулась також в Ленінграді й інших більших містах СССР.

Д. ШІАОПІНГ ЗРЕЗИГНУВАВ І ЗРОБИВ МІСЦЕ ДЛЯ МОЛОДИХ

Пекін, КНР. — Некоронований керівник Китайської Народної Республіки Денг Шіаопінг уступив із свого дотеперішнього посту в керівництві китайської комуністичної партії, закликав старших членів керівництва піти його шляхом і дати місце для молодшої генерації.

Перехід на пенсію довголітнього китайського керівника, який започаткував далекойдучі реформи в Китаї, був передбачений багатьма політичними спостерігачами й аналітиками, хоч ніхто не був свідомо певний, що він зрештешує поки не закінчиться 13-ий з'їзд компартії і офіційно не буде проголошено нового складу Політбюро і Центрального Комітету компартії. Такий з'їзд закінчився в неділю, 1-го листопада ц.р., опубліковано 172 членів ЦК і між ними немає прізвища Д. Шіаопінга.

Не треба, очевидно, виключати, що нові керівники будуть користуватись порадами Шіаопінга і його довголітнім досвідом у веденні політичних й економічних справ країни-колосьа, але офіційно він перестав функціонувати, як виборний керівник компартії.

Новообраний Центральний Комітет покине тепер до життя Політбюро і нового генерального секретаря ЦК КПК. Найбільш янгла-

ди на цей пост має дотеперішній прем'єр-міністр Zhao Ziyang. Склад Політбюро і прізвище нового генерального секретаря буде проголошено у перших днях цього тижня.

З відходом 83-річного Д. Шіаопінга і шістьох інших членів керівництва старшого віку, які ще пам'ятають початки приходу комуністів до влади в 1949 році з еру Мао Зедонга, Китайська Народна Республіка дістала нових молодших і краще едукованих керівників, які напевно більш ефективно керуватимуть країною і започаткованими політичними й економічними реформами, а зокрема перебудовою та модернізацією індустрії та сільського господарства, які мають в майбутньому запевнити вищий рівень життя для китайського народу. Найчисленніша китайська комуністична партія нараховує тепер 46 мільйонів членів.

Дипломати і політики спостерігачі в Пекіні переконані, що Д. Шіаопінг, якого тут вважають архітектором нової китайської політики й економічної перебудови, позбувшись партійного навантаження, зможе тепер присвятити повністю реалізації його власних планів, використовуючи при тому свою популярність серед партійного керівництва і народу.

ЗАПЛЯНОВАНІ ВЕЛИКІ ЗМІНИ В КАБІНЕТІ Р. РЕГЕНА

Вашінгтон. — Поінформовані особи заявляють, що ще в цьому і на початку наступного тижня наступлять великі зміни в кабінеті президента Роналда Регена. Наприклад, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер бажав покинути свій пост на власне бажання, згідно з особистими мотивами, кажуть через хворобу і поганий стан здоров'я дружини. На його місце, згідно з цими ж інформаціями осіб з Білого Дому, мав би прийти Френк С. Карлуччі, дотеперішній головний дорадник Президента у справах крайової безпеки, який був заступником секретаря оборони в роках 1981 і 1983; генерал лейтенант Колін Д. Повелл, який є заступником Ф. Карлуччі на пості дорадника, мав би перебратись пост головного дорадника Р. Регена у справах крайової безпеки, маючи добрий досвід і практику з дотеперішньої праці. Обидва — Карлуччі і Повелл — були близькими співробітниками К. Вайнбергера на протязі років.

Наступила також зміна в Департаменті праці. Як відомо, дотеперішній секретар Департаменту праці Вілліам Е. Брок зрештешує із свого посту, щоб перебратись керівництвом передвборною кампанією сенатора Роберта Дола, який проголосив свою кандидатуру на президента у виборах 1988 року. На його місце

поголоски про резигнацію К. Вайнбергера поширювали у Вашингтоні вже віддавна, але офіційні представники Адміністрації їх заперечували, щоб не створювати неспокійної атмосфери. Заперечували чутки також сам Вайнбергер. Але у понеділок, 2-го листопада він і представник Пентагону Фред Гоффман не заперечили і не potwierдили інформації про поголоски. Деякі особи з Адміністрації кажуть, що К. Вайнбергер вже зрештешує, щоб присвятити більше часу своїй тяжкій хворобі на раку дружини, але Адміністрація, згідно з президентом Р. Регеном, не подала дивиди цих усіх формальних справ, не спішається з офіційним повідомленням.

В АМЕРИЦІ

ТЕЛЕВІЗІЙНА МЕРЕЖА Ен-Би-Си, після закінчення найдовшого досі страйку робітників пера, продюсерів, режисерів і техніків почне переводити в життя свої нові плани метою яких є зменшити значно свій персонал до кінця 1988 року.

МАЙКЛ ДІВЕР, колишній дорадник президента Роналда Регена, суд над яким за кривоприсягу розпочався 27-го жовтня ц.р., опинився в лікарні, бо має ниркову камінь. Речник лікарні Джорджтовського університету Майкл Марекі заявив, що Дівер знаходиться у задовільному стані, але лікарі не можуть точно устійнити час його перебування в лікарні. Рендал Тирк, один з адвокатів Дівера, сказав, що суд над Дівером прийде відкласти до часу його видужання.

У СВОЙ ПРОВОМІ В Гілтон готелі в Нью Йорку Джін Киркпатрик, колишній головний делегат ЗСА до Об'єднаних Націй заявив, що жінки повинні включатись в змагання за номінації на високі урядові пости. Вона уважає, що вже найвищий час щоб жіноцтво включилось в американську політику з більшим розмахом. «Кандидатура жінки у виборах 1988 року була б доброю для цілості суспільства, а не тільки для жіноцтва», — сказала д-р Киркпатрик.

СВОБОДА **СВОБОДА**
Український щоденник

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
U.N.A. members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Конференція на вершинах такі відбудеться

Тиждень тому вся преса в Америці і широкому світі розписувалася про нібито вже напевне устійнену зустріч президента Регена з генеральним секретарем компартії ССР, насправді кремлівським диктатором Михайлом Горбачовим. Державний секретар Джордж Шульц полетів до Москви і мав — читали ми у пресі — „дуже успішні" та „ділові" розмови з советським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе. Вони мали виготовити деталі цієї нової конференції на вершинах. Але після авдієнції Шульца у самого Горбачова і розмови з ним — Шульц несподівано проголосив, що Горбачов узяв на себе підписання з Америкою договору про редукцію ракет з атомними головками від „концесії" з боку Америки, якщо має бути зречення з плану винайти оборонну протиракетну ракету вистрелювану в космосі. Цієї самої причини Горбачов зів'язав був зустріч з Регеном в Ісландії в жовтні минулого року. Але знову в три дні після того ніби банкрутства заходів про підписання договору, який припинив би переговори у збенті між двома суперпартнерами, до Вашингтону несподівано прилетів Шеварднадзе і в минулу п'ятницю, 30-го жовтня 1987 року, президент Реген у товаристві державного секретаря Шульца і Едуарда Шеварднадзе проголосив на пресовій конференції, що Шеварднадзе привіз йому, Регенові, листа від Горбачова, в якому Горбачов приймає давні пропозиції прихилити до Вашингтону і що він приїде туди 7 листопада ц. р. на два-три дні, під час яких буде підписаний перший в історії договір не про обмеження, а про редукцію одного роду стратегічної зброї. Ідеться про ракети на середню віддалість, що їх мають обидві сторони знищити. Залишається ще справа „верифікації", себто способу перевірявання, що обидві сторони дотримують постанови того договору. Водночас Реген повідомив, що він сам полетить в першій половині наступного року до Москви, де вірогідно буде підписаний новий договір про скасування ракет на велику віддалість.

Журналісти на минулотижневій п'ятничевій пресовій конференції запитували Регена, чому, з якої причини, Горбачов так раптово змінив думку і рішився таки приїхати до Вашингтону. Запит не був дуже мудрий. Бо даний журналіст повинен був знати, що авторитетну відповідь на його цікавість може дати тільки Горбачов, а не Реген. Президент Реген як і кожний із нас може тільки здогадуватися, про причини змінливості настрою і постанов советського диктатора. Найперше насупується здогад, що Горбачов переконався, що натиском, шантажем, не можна нічого зискати в Америці за президентури Регена. Реакція Регена, Шульца і речників Конгресу на відмову Горбачова приїхати до ЗСА на зустріч із Регеном була така, що всі вони зрушували байдуже раменами. Офіційно, прилюдно, Реген заявив: „Просимо нас не підтримувати". Це була дуже делікатна заява, бо насправді це не було підтримання, а шантажування Америки. І воно не вдалося.

Друга причина приїзду Горбачова — ця сама, про яку давно була мова на сторінках усієї преси вільного світу: Горбачову потрібний обов'язковий доказ для Політбюро, що він вміє договариватися з Америкою про новий детант, а той детант необхідний йому, щоб могли переконати свої реформи „гласності" і „перестройки", які реалізуються черпашиною ходою.

Запитаний журналістом, чому Горбачов буде в Америці тільки так коротко і тільки у самому Вашингтоні, коли Реген висловлював був готовність показати йому свою ферму у Каліфорнії, Президент відповів дипломатично, що видно тепер Горбачов має важливіші справи у Москві і для ближчого пізнання Америки приїде іншим разом. Ліберальний „Нью Йорк Таймс" з суботи минулого тижня дав свою інтерпретацію, що ніби своєю довшою візитом Горбачов не хоче підвищити популярність Регена — аргумент цілком неповажний. Хрущов роз'їздив довго по всій Америці, захоплювався високою американською кукурудзою, але ця його візита була зовсім непотрібна Д. Д. Айзенгаверові для власної реклами в американському народі. Зате насупується інший, більш логічний і вірогідний здогад: позиція Михайла Горбачова в компартії ССР не є аж така сильна і певна, щоб він міг спокійно, не втрачаючи доброго сну, виїздити з ССР на довгий час. Пам'ять про скінчення Хрущова під час його перебування на відпустці в Криму занадто свіжа і повчальна.

Поворот біржі до нормального стану і приїзд Горбачова — піднесуть в очах маси сірих громадян шанси Республіканської партії.

Західні, а зокрема американські знавці Советського Союзу, захоплюються горбачовською політикою „гласності" й „перестройки" всього політичного, а зокрема господарсько-економічного життя у советській імперії.

Політика комуністичної партії завела імперію у сліпий кут. Теорія Маркса-Леніна збанкрутувала на цілій лінії. Уже вистачило б часу впровадити 70-ти років показати в практиці її життєспроможність та здійснити вічно обіщаний рай на землі своєму населенню. Однак з цих обіщань нічого не сповнилося у цих 70-ти роках існування ССР.

Життя показало нездійсненість в практиці цієї утопічної Марксо-Ленінської теорії. Незбітні життєві факти підтверджують безглуздість цієї теорії.

Росія колись, до Першої світової війни, не тільки, що була самовистачальною у прокарчуванні свого населення, але була однією з держав, що експортувала в Західну Європу та інші країни надproduкцію хліба, цукру та інші харчові продукти. А як же сьогодні?

Сьогодні, країна необмежених просторів, країна найкращого чорнозему, мусить імпортувати мільйони тонн збіжжя з-за кордону (ЗСА, Канада, Аргентина, Бразилія, Австралія) щоб сь так прокарчувати своє населення. А вже й поготів і

С.В.

„ГЛАСНІСТЬ" ПРОПАГАНДИСТИЧНИЙ МАНЕВР

мови нема про заспокоєння своїх жителів найкращими предметами щоденного вжитку. Такої мешканецької кризи як в ССР немає, здається, ні в одній цивілізованій країні, де в одній кімнаті мусило проживати кілька родин з користюванням спільної кухні. Коли одружується молодий пара, вона місяцями мусить вичікувати на приділення їй якоїсь кімнати. Медична опіка більш як недостатня. Буває, що тяжко хворі особи, прийняті до шпиталю, мусять перебувати в коридорах і по кілька днів, щоб дістатися до шпитальної кімнати для кінцевого лікування. Гігієнічні умовини незадовільні. Дуже часто бракує теплої біжучої води.

Тоді коли пересічний вік життя людини на Заході стало збільшуватися і тепер доходить до 77 років життя, в ССР навпаки вік скорочується до яких 66 років.

Статистичні дані майже в кожній ділянці життєвих потреб населення у порівнянні з західними країнами промовляють у некористь ССР.

Єдиною ділянкою, в якій ССР дорівнює, а то й пе-

регане Захід — це тяжка воєнна індустрія. Діється це коштом нужденного життя широких мас населення ССР та тяжкою невільничою дармовою працею тисяч в'язнів, запроторених у невольничі ГУЛаги за те тільки, що вони домагалися від советського уряду, щоб він поступав згідно зі законами своєї власної конституції.

В органи комуністичної партії ССР „Правда" з 27-го вересня 1987 року ч. 270, з приводу 70-ліття існування ССР, появилась редакційна стаття п.н. „Нерушимая дружба народов", яка між іншим пише: „Великий жовтень заклади основи для вирішення національного питання в нашій країні. Один із перших декретів радянської влади — декларація прав народів Росії — проголосив рівність і суверенність народів країни, їх право на самовизначення, скасував усі й всякі національні привілеї і обмеження, гарантував саодібний розвиток усіх національних меншин жителів Росії". Це теорія-бламан.

А що ж в практиці? В практиці режим застосував найбезогляднішу русифікацію,

найбільш негідний московський шовінізм. Навести приклади? А ось тільки деякі: у столиці Білорусі-Меніську немає ні одної школи з білоруською мовою навчання. У Києві, столиці України, на кількості російських шкіл імперія дозволила на існування приблизно 30-ти українських шкіл. Генеральний секретар (голова) української „самостійної" і „суверенної" української держави, користується виключно російською мовою.

У продовженні згаданої статті у „Правді" пишеться: „последнюю работу партии сформировалась идеологическая единство советского народа... В широких массах закрепились ленинский дух интернационализма. Але разом з тим останнім часом з'явилися тенденції, які не можуть не викликати тривоги. Почалися спроби під плашхом звороту до національних традицій представити в ідеалістичних тонах реакційні претяжки, протиставити нашій ідеології, а в дійсності антигуманній і антинародній..."

Заресану пропагандистів засобів виноситься аргументи про мітичні кривдженні окремих націй, про русифікацію національних окраїн... Завданням всіх наших пропагандистів кадрів аргументно й переконливо демаскувати ці вдумки...

Закінчення буде.

Любомір Р. Винар

Заслужений ювілей

(З нагоди 50-ліття наукової праці Олександра Домбровського)

У 1937 році появилася перша наукова праця д-ра Олександра Домбровського — „Геродот і його твір", як вступ до першого повного перекладу Геродотової Скитії на українську мову історика Теофіла Коструби. Від того часу вже минуло довших п'ятдесят років наукової творчості і діяльності нашого видатного українського історика, спеціаліста античної й ранньої історії України, як також дослідника історії релігійного життя в Україні і Східній Європі.

Окремою домоною зацікавлення і наукового дослідження Ювілята є також історія перших віків християнства й історія української культури. Він належить до тих уже дуже нечислених істориків, які робили перші кроки наукової діяльності на рідних землях. Відзначаючи 50-ліття наукової творчості Ол. Домбровського, бажано зупинитися на його вкладі в розбудову українського наукового життя в Україні і на Заході, і на важливіших моментах його наукової творчості. Тут треба також згадати, що Ювілят є видатним публіцистом, який популяризує історичну проблематику історії України на сторінках української преси в Америці, Канаді й Європі — проте публіцистична творчість не входить в рамки цієї статті.

Спершу треба згадати, що Ювілят дістав солідне знання античної історії, історії Східної Європи й історії методології у Львівському університеті в роках 1934-1938, де студіював історію, як головний предмет, а германістику, як побічний. Тут можна відмітити значний вплив на молодого історика проф. К. Хиліського, керівника кафедри античної історії, який ставився толерантно до українських студентів. Своєю науково-організаційною діяльністю започаткував Ол. Домбровський уже в 1937 році, в якому став секретарем держредакційної комісії НТШ (Голова О. Терлецький, заст. гол. Н. Андрусак). Також треба згадати, що в академічному році 1936/37 українські студенти з Львівського університету, за ініціативою історика Теофіла Коструби, зорганізували неофіційний семінар історії України для поглиблення знання рідної історії. Опікуном семінара став проф. Іван Крип'якевич. Уже тоді молодий історик мав нагоду навізати співпрацю з видатними дослідниками історії України, які гуртувалися біля львівського НТШ. У цьому контексті Ювілята можна уважати представником української історіографічної школи, яка діяла в Галичині при НТШ і якої керівником був Іван Крип'якевич, один із найвидатніших учнів Михайла Грушевського, творця школи української національної історіографії у Львові. У

1939 році Ол. Домбровський був старшим асистентом-волонтером при Інституті Старинної Історії львівського університету, а під большевицькою окупацією далі залишився у Львівському університеті, як старший асистент при Інституті Старинної Історії і при кафедрі античної історії під керівництвом Микити Думки. У тому часі співпрацює з І. Крип'якевичем, Я. Пастернаком і іншими видатними науковцями. Немає сумніву, що ця співпраця надзвичайно корисно вплинула на дальшу науково-дослідну працю молодого історика. З приходом німецької окупації, університет закрито і тоді Ол. Домбровський завідував Бібліотекою Миського Архиву Львова. Уже в 1943 році він докторизується в УВУ, діставши заповнення від В. Шербацького й Дм. Дорошенка на скоре допущення до габілітації доцентури. Проте воєнні події перекреслили багато наукових планів Ювілята. На початку 1944 року він подає за розривом на Захід, а після війни в 1949 році виїхав до Америки. Тут Ол. Домбровський включився в працю Історично-Філософської Секції НТШ і в 1963 році його вибирають дійсним членом Товариства. Сьогодні нашого історика уважаємо за „старого і правдивого" ентешівця з львівської доби, який завжди намагався допомагати в науковій діяльності НТШ. Рівночасно д-р Ол. Домбровський активно включився у працю УВАН, зокрема секції Античної Історії, що її очолював проф. А. С. Коцевалов. Після смерті голови Секції в 1960 році, її очолює Ол. Домбровський. Дійсним членом УВАН він став в 1966 році. У тому році Ювілята вибрав секретарем Управління Академії за головування проф. О. Архимова, з яким він навізав тісну співпрацю відносно дальшого розвитку наукової діяльності УВАН. У зв'язку з цим треба також згадати редакторську працю історика. Після передчасної смерті д-ра Леоніда Соневицького, Ол. Домбровський перебрав редакторство ювілейного видання „Українська Вільна Академія Наук, 1045-1965" (Нью Йорк 1967), а також за редакцією Ол. Домбровського появилася перший випуск „Вісті УВАН" у 1970 році, в якому знаходимо важливі матеріали до історії Академії. Крім того появилася його різні статті про діяльність УВАН в українській пресі.

Можна сказати, що наш Ювілят довго і тепер повністю розуміє вагу документальної діяльності українських наукових установ і тому його науково-організаційна праця в Академії дала три-валі висліді.

На окрему увагу заслугою історіографії у Львові. У

(Закінчення на стор. 4)

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

Андрій Бук

У Перській затоці нині є великі резерви нафти світу. На 20 держав світу, найбільших продуцентів нафти, в січні ц. р., там найбільші резерви мали Саудівська Аравія — 167 бильйонів барилек, на другому місці Кувейт — 95 бильйонів барилек, на третьому ССР — 59 бильйонів барилек, на четвертому Мексика — 55 бильйонів барилек, на восьмому ЗСА — 27 бильйонів барилек, на 17-му Канада — 7 бильйонів барилек, найменше Єгипет — 3.5 бильйона барилек нафти. Останньо Саудівська Аравія покинула ОПЕК, через великі втрати і на майбутнє буде самостійно продукувати і продавати нафту. ОПЕК нині у клопоти — майбутнє захитане, наступна конференція має бути в грудні. Продукція, експорт і ціни захитані, бо за потребами Японії, Європи і ЗСА впали на 15 відсотків (мають впасти до наступного літа), що спричинить спад цін на 20 відсотків. Захитав ціну на нафту спад на вартості долара, тому що торг нафтою відбувається доларом і деякі держави втратили до 65 відсотків. Найбільше втратив Іран через семилітню війну і сьогодні потребує твердої валюти (долара) для купівлі зброї і харчів.

Долар далі триватиме в вартості; за останні два роки 45 відсот. до сні і марки, а через зростаючу інфляцію піднесено дискантову стопу з 5.5 до 6 відсот., рівно ж три найбільші американські банки підняли трьома наворотами відсоткову стопу до 9.75 відсот. Через слабкий долар цього року збільшилася туристична ЗСА по кінець серпня збільшило 27 мильйонів туристів, головню з Японії і Європи — до кінця року може збільшити до 30 мильйонів. Подорожували і американські громадяни, головню до Європи — Великобританії, Німеччині і Советському Союзу. Великобританія ц. р. збільшило 40 відсотків більше ніж минулого року, а Советський Союз — 125,000 (минулого року всього 50,000) видно хотіли переконатися у „гласності", „перестройці" й „демократії" в економічних змінах, які роздують американські ліберали і деяка преса. Після 20-ти місячних посиленнях наряд-торгів ЗСА і Канада погодилася на вільний від мита десятилітній торговельний обмін, який стане активним з першого січня 1989 року, після затвердження канадським парламентом і американським Сенатом. У Канаді опозиція — Ліберальна партія не вдоволена з договору. Договору. Договір посилює економію обох країн і сильно збільшить затруднення. Комерційний уряд подає, що за минулий рік торговельний обмін з Канадою був на загальну суму 135 бильйонів дол., Канада бо є одним з перетових торговельних партнерів Америки.

Сьогодні йдуть переговори відносно вільної торгівлі між ЗСА і Мексикою. Останню сильно зросли торговельні зносини з Іраком, на четвертому місці після Канади, Саудівської Аравії і

II.

Кореї. Ізраїльський уряд одним голосом (12 на 11, на вимогу американського уряду рішів припинити будову нового літака-бомбовика „Лаві" через великі кошти (вже 1.5 бильйонів дол.), а купити більше американських винищувачів типу „F-16", що стрілилися з протестами і демонстраціями робітників і військових; забувають при тому, що без американської економічної і військової допомоги Ізраїль не проіснував би ні одного дня. Нині економічний стан поправляється, інфляція спадає, затруднення зростає. На випадок війни Ізраїль найкраще забезпечений з усіх держав світу. Там поверх 4 мильйонів масок проти хемічної війни, багато скоронич (для всіх громадян) проти радіації — атомової війни. Останню уряд відкинув пропозицію ССР в цілі нав'язання дипломатичних зносин.

Страйк 250,000 чорних робітників у копальнях золота Південної Африки, які вимагали 30 відсот. підвишки, про трох тяжких закінчився. Під час демонстрацій „девяті робітників згинув, поверх сотні — ранених. Уряд спочатку звільнив працівників юній і понад 45,000 робітників, але кінці пішов на уступки, бо копальні золота дають 25 мильйонів доларів денного доходу, а 60 відсот. річного доходу, (Південна Африка є на тре-

тьому місці щодо продукції золота); уряд дав робітникам 22 відсот. підвишки платень і деякі бенефіти. Чорний робітник перед страйком діставав 125 дол. на місяць, а білий чотири рази більше. За час страйку уряд втратив 15 бильйонів дол., а робітників по 2.5 мильйона дол. денно. Південну Африку покидає щораз більше компаній світу. Цього року покинуло 38 компаній ЗСА (в 1986 році — 40 підприємств).

Урядові чиновники і економісти твердять, що економіка ЗСА сильна і зростає через наступний рік, пересічно на 2.7 відсот., рецесії на овиді нема. Затруднення робітників зростає, головню на обслугову. За останню декаду, а особливо останніми роками, американський робітничий сектор переходить з мануфактури (через нижчі платні) на обслугову. Нині мануфактура затруднює 25 відсот. робочої сили, в той час, коли професійна обслугову і технічний сектор зростає з 53 до 72 відсот. Статистичне бюро затруднене передбачати до кінця сторіччя 25 мильйонів нових місць праці (з 115 до 140 мильйонів працюючих). Фабричні затруднення впадуть на 15 відсот., але виробництво-продукція майже не зміниться (22 відсот. валової продукції), через автоматизацію і нові технологічні здобутки. Економіка буде зростати, сектор обслугову, через едукацію — вищі платні, буде більшати. За останні два роки, пересічно 70 відсот. кінчає середні школи, найбільше в стейті Міннесота, найменше в дистрикті Колумбія. Нині є за потребами на один мильйон фахових працівників, головню в медицині і комп'ютерах.

Іроїда Лебідь-Виницька

З ПОДОРОЖНОГО ЗАПИСНИКА

II.

Вечір призначений на офіційну зустріч і вечерю з заступником президента університету професором Лі. За круглим столом сиділи всім осіб. По середині стола підвішена таця, на якій наставлені різні страви. Таця обкручується і страви наближаються. Це традиційний пир. т. зв. „Пекінська качка". Спочатку подають різні частини качки, мариновані яйця і яриу. Я старався ਦੇго оминити, а наші господарі дуже вирозуміло до того ставлялися. Напитки — це червоне і біле китайське 55 відсоткове вино, пиво і сік. По деякому часу „шеф" виносити на таці пилу зарум'янену качку, показує всім і забирає ділити. З'являється на полумиску кусочок м'яса і рум'яної шкряпки. Істи пекінську качку не так просто, кусочки м'яса треба брати патичками, мачати в сливковий сос, класти на малий налісник, відтак додавши своєї зеленої шибубки, все звинутти пальцями і зручно їсти. Наша гостина кінчається зупою, компотом і свіжими яблуками. Під час вечері проф. Лі виголосив промову, піднісши кількакратно тост за наше здоров'я та за співпрацю цього університету з університетом Ватерлу в Канаді. Розмова за столом велася, надивно, легко й вільно. Згадано, що Китай сьогодні шукає зв'язків з вільним світом, а не зі Советським Союзом, як це було в 1950 роках. З нашого боку палекоментар, що в Китаєві виїде тільки на користь, бо через те, що був приклад зі Советського Союзу, Китай, втратив, щонайменше 30 років росту й розвитку.

Вівторок 2-го вересня

При нашій першій зустрічі я попросила проф. Джорджа уможливити мені познайомитися зі шкільною системою

Китаю. Сьогоднішній день частинно призначений для цієї цілі. В товаристві пані Чень, з університетського відділу зовнішніх зв'язків, їду оглядати дитячий садочок, подорожі довідуюся дещо про шкільну систему.

Дітей до садочки приймають від сім місяців життя, бо після шостого місяця, від народження дитини, мати мусить повертатися до праці. В садочку діти є від сім місяців до шість років життя. Початкова школа має шість класів і охоплює дітей від шести до 12 років. Слідують три класи ніжчої і три класи середньої школи. У 8 років учень має змогу писати вступні іспити в університет, на який його уряд чи міністерство освіти приділять; інші можливості: вступати до війська або йти до праці, знову ж там, де уряд призначить.

Кожна більша установа в Китаї заосматрює своїх працівників помешканням та провадить для дітей садочки й школи. Це саме відноситься до університету. Вхидимо в двоповерховий будинок університетського садочки в якому містяться 300 дітей у віці від сім місяців до шість років. У кімнатах-класах є по 25 дітей і залежно від віку одна або більше вчительок. Одна половина кімнати заставлена ліжечками, а друга — столиками і кріселями Забавок майже немає. Обстановка бідна і дуже примітивна, але чиста. Діти, на свій вік, надзвичайно здисципліновані, самі залагоджують свої потреби. Навіть найменші немовлятка без пеленки, лиш з розпорками в штаниках. (Пеленки в Китаї я не бачила, всі діти бігають по вулиці з розпорками). Надійшов час обіду — кожна дитина дістала в бляшану миску велику галушку на начиненні м'ясом і криноюю схилюючи її обома руками жадібно їла.

Програма зайняти складається зі співу, ритмічних вправ та рухових гор. Велика частина часу присвячена самообслугову: миттю рук, прятанню.

Прямо неспівзвучно з примітивною обстановкою вражає незвичайно гарна навіть вишукана одежа на дітях. Між дітьми 4-місячної елегантної доня пані Чень у червоній з білими фальбанами кашкетом. Питаюся пані Чень — як пояснити такий стан? — У 1980 році, пояснює вона, — вийшов закон, що подружжя може мати лиш одну дитину.

Від того часу батьки всю увагу і всі гроші присвячують єдиній своїй потісі; купують їй вишукану одежу, посилають на додаткові лекції: малювання, музики, танців, купують музичні інструменти; одним словом дають все.

— А що якби хтось відважився мати другу дитину? — запитую.

— Це неможливо, уряд не дозволяє, цього не може бути, — категорично каже пані Чень. І дійсно, придивляюся, проходять молоді пари, а біля них одна — одним дитинка, як лялька плекана і вбрана. Щікаю, який це буде мати вплив на державу, коли покоління надмірно плеканих однаків стане нею рядити? Найстарші з них тепер мають по шість років.

По полудні в товаристві двох студенток, їдемо до т. зв. Літнього палацу династії Квінг. Первісна будова повстала тут в 1153 році. Від того часу палац був розбудований головню в 1750 роках та після пожежі в 1860 роках. В 1888 році остання з династії Квінг імператриця Тсу-Гі зужила на розбудову палацу всі фонди призначені на будову китайської флотії. Замість воєнних кораблів вона збудувала мармуровий корабель для власної розваги. Її екстравагантність припслила упадок китайської монархії. Це та сама Тсу-Гі, що її майстерно описала Перл Бак у своєму творі „Імперіял аумен".

На просторі 290 гектарів, довкола озера Купмінг, розташовані розкішні будинки палацу. Озеро Купмінг поглиблено в 1750 роках руками 10,000 робітників, а з викопаної землі наспинали гору „Довгого життя", на якій збудовано головний палац.

Заходимо до палацу. Струнки китайки в розкішних довгих шовкових сукнях, в черв'яках на високих платформах із короною штучних квітів на головах, дають пояснення, — на жаль по-китайськи. Наші провідниці намагаються пояснити нам усе по-англійськи.

Тут так, як це часів імператриці Тсу-Гі, навіть вона сама, вівсюка фігура, сидить на троні з ногами підібраними під себе і дивляться на театральну сцену, на якій нерухомо застигли постаті з китайської мітології.

Продовження буде.

ДОКТОР

ЮЛІАН ГНОЙ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ
ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ СЕРЦЕВИХ
НЕДУГ ТА ВНУТРІШНІХ ХВОРІБ

44 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003
(Між 1-ю і 2-ю Авенюми)
Телефон: (212) 353-1066
ПРИЙНЯТТЯ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ЗГОЛОШЕННЯМ.

ДОКТОР

АРЕТА Д. ПІДГОРОДЕЦЬКА

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ВІДКРИТТЯ
ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ
ФІЗИЧНОЇ ТА РЕГІАБІЛІТАЦІЙНОЇ
МЕДИЦИНИ

44 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003
(Між 1-ю і 2-ю Авенюми)
Телефон: (212) 529-5966
ПРИЙНЯТТЯ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ДОМОВЛЕННЯМ

ДОКТОР

РОМАН АЛИСЬКЕВИЧ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ВІДКРИТТЯ ДРУГОЇ
ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ
УРОЛОГІЇ

44 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003
(Між 1-ю і 2-ю Авенюми)
Телефон: (212) 529-6899
ПРИЙНЯТТЯ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ДОМОВЛЕННЯМ

ДОКТОР

А. ГРИГОРОВИЧ

ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ
ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ
ФІЗИЧНОЇ ТА РЕГІАБІЛІТАЦІЙНОЇ
МЕДИЦИНИ, ЯК ТАКОЖ ПРАКТИКИ
ЗАГАЛЬНИХ ХВОРІБ

44 St. Mark's Place New York, N.Y. 10003
(Між 1-ю і 2-ю Авенюми)
Телефон: (212) 529-5966
ПРИЙНЯТТЯ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ДОМОВЛЕННЯМ

КОМІТЕТ ЗА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЕКТ
на місто Чикаго

організує

СВЯТОЧНЕ ЗІБРАННЯ
ГРОМАДЯН

в неділю, 15 листопада 1987 р.,
год. 1:30 по пол.
в залі св. Володимира й Ольги
з ПОЛУДЕНКОМ

У ПРОГРАМІ:

Слово проф. М. СЕНЧИШІНА
Мистецький виступ ПАВЛО І ОРИСЯ ПОКОРНІ
Ввесь дохід призначений на видання творів українських
класиків у збіжці з 1000-ліття Хрищення України.

Маємо на складі дуже гарні і вартісні кольорові
альбоми українського мистецтва для подарун-
ків та власної бібліотеки, по дуже дешевих
цінах

НАДІЯ СОМКО: Скульптура і малювання \$20.00
НАДІЯ СОМКО і СЕРГІЙ МАКАРЕНКО,
монографія 20.00
МИКОЛА НЕДІЛКО: Монографія 20.00
КАТАЛОГ із світової виставки українських
мистців. Видання Фондації Українського
Канадського Мистецтва в Торонто, тексти
і біографічні дані поодиноких українських
мистців українською, англійською і фран-
цузькою мовами 20.00
ГРИГОРІЙ КРУК: Скульптура (чорно-біле) 25.00
Таня Давид О'Ніл: УКРАЇНСЬКІ СТІБИ 35.00
Кость Шонк-Русин:
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА 25.00
ДЕРЕВ'ЯНА РІЗЬБА НА УКРАЇНІ 25.00
УКРАЇНА В ЛИСТІВКАХ 20.00
Всі три томи разом 55.00

РЕЛІГІЙНЕ МИСТЕЦТВО РОДИНИ
ПОЛЮВІВ В УВУ
Вступне слово Володимира Янева в двох
мовах з нагоди виставки творів церковного
мистецтва в УВУ, кольорові репродукції 5.00

МИХАЙЛО МОРОЗ
Вступне слово і есей Володимира Янева з
нагоди виставки ікон в УВУ, кольорові ре-
продукції 5.00

ВІТАЛІЙ СОЗОНОВ
Есей Володимира Янева з нагоди виставки
його образів в УВУ, кольорові репродукції 5.00

Мешканці стеють Нью Джерсі обов'язують
6% продажного податку

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302



Листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів.

Вшануйте в листопаді велику жертву своїх інвалідів Визвольних Змагань і зложіть
щедрий даток на Національний Листопадовий Дар Українським Воєнним Інвалідам.

Датки проситися пересилати на адресу:
SOCIAL SERVICE OF UWV, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

3 ДІЯЛЬНОСТІ
ВІННИЧЕНКІВСЬКОЇ КОМІСІЇ
УВАН

Повертати на фонд збереження, опрацювання і видання
літературної спадщини Володимира Винниченка, спи-
сок ч. 27.

Звітською перед нашими
жертводавцями і прихиль-
никами про працю, яку ми
виконали цього року і яку
плануємо надалі.

Як інформувати сучасна
советська преса, в Україні
відбуваються тепер гострі
дискусії з домаганням рега-
білізувати й повернути досі
заборонену творчість В.
Винниченка українському
народові. За регабілітацію,
як пише та ж преса, стоїть
уся українська творча інте-
лігенція. Проти — деякі
високопоставлені бюрократи,
що сидять на керівних
державних постах. Ми не
знаємо чи переможуть ті
справді прогресивні, глибоко-
народні сили української
інтелігенції ту реакційну
чорносотенну урядову бю-
рократію чи ні. Але якщо
там не було, а ми вільному
світі повинні ще з більшою
патріотичною відданістю
опрацювати і публікувати
спадщину В. Винниченка.

Що ми робили минулого
року? Коштом щедрого
жертводавця на фонд В.
Винниченка покійного інж.
Всеволода Соколовського
опрацювано і здано до друку
неопублікований роман
Винниченка „Поклади зо-
лота”, розпочато працю
над упорядкуванням важли-
вих джерельних матеріалів
до збірки „Сучасники про
Винниченка”, автор моно-
графічної наукової праці
„Анотована бібліографія
Винниченка” доповнював її
багатьма новими матеріалами.
Ця праця незабаром
вийде у світ у виданні
КІУС Альбертського універ-
ситету; постійно давали
консультації й творили мо-
жливості працювати над
матеріалами архіву Винни-
ченка тим докторантам і
дослідникам різних універ-
ситетів, які мали відповідне
зацікавлення.

Що плануємо надалі? Ви-
дати роман: „Соняшна ма-
шина”, „По-свій”, „Божки” і
„Записки Кирпатого Ме-
фістофеля”; видати том ви-
браних драм В. Винниченка;
упорядкувати збірку
„Винниченкова публіцисти-
ка від 1905 до 1923 рр.”;
підготувати і видати моно-
графію „Маларська (ми-
стецька) спадщина В. Вин-
ниченка”.

На цю важливу для істо-
рії української культури й
суспільної думки працю Ко-
місії за останній рік надій-
шли пожертви від таких
українських патріотів:

Святослав Боженко (у
світлу пам'ять батька проф.
Бориса Боженка) — 600
дол.; Володимир Лисий (у
пам'ять дорогої незабут-
ної мами 500; Василь Рос-
тун (св. п. дорогої дружини
Тетяни Ростун) — 500; Дми-
тро Корнієнко — 200; д-р
Теодор Костюк — 120; Ма-
рія Безпечна — 100; Анна
Гувер — 100; Микола Ша-
блій — 100; Варвара Бака-
ло — 65; Альбертський уні-
верситет — 50; д-р Галина
Шимонович-Рудницька —
50; Віктор Андре — 50; А. В.
Діберт (у світлу пам'ять
батька В. І. Діберта) — 50;
Дмитро Кірев — 50; Вален-
тина Лимонченко — 50; Лю-
бов А. Гансен — 35; Андрій
Дада — 25; Федір Гайовий
— 25; Федір Корсун — 25;
інж. Василь Василів — 25;
Катерина Несенюк — 20.
Винниченківська комісія
УВАН щиро дякує всім
жертводавцям і сподіва-
ється на дальшу щедру до-
помогу від свідомої украї-
нської громади.

УВАН, як наукова уста-
нова, користується правом
податкових пільг. Усі по-
жертви на „Фонд Винничен-
ка” можна відрахувати від
своїх податків. Чека проси-
мо вписувати на: The
Ukrainian Academy (Fund
Vynnychenko). Посилати на
адресу: The Ukrainian
Academy of Arts and
Sciences, 206 West 100th St.,
New York, N. Y. 10025.

Винниченківська
комісія УВАН

Посвячення храму св. Андрія
у Блумінгдейлі

Парафія св. Андрія в Блу-
мінгдейлі, Іл., на передмі-
сті Чикаго, готується до за-
вершення своєї нової праці
— посвячення нового хра-
му. Величаве святкування
заплановано на три дні,
пов'язуючи це свято з Тися-
чоліттям Хрищення Украї-
ни.

У п'ятницю, 6-го листо-
пада ц. р., о год. 7:30 вечора
буде відкрито виставку цер-
ковного мистецтва, в якій
визмуть участь сучасні
мистці: Багавдин (Нью
Йорк), Вірста (Париж), Га-
расовська-Дачинши, Рей-
нарівич, Зубар (Філадель-
фія), Коваленко, Коломи-
єць і Кочман. У виставці
будуть також включені ста-
ровинні ікони. Виставка бу-
де відкрита у п'ятницю від
7:30 до 10:00 вечора, в суб-
боту від 10-ї ранку до 11-ї
вечора, і в неділю від 12-ї
дня до 6-ї вечора. У п'ятни-
цю о год. 9-ї вечора будуть
доповіді Галі Колесенської з
прозірами на тему „Церк-
ви в Україні”.

В суботу, 7-го листопада,
після Вечірні о 6-ї вечора, о
7-ї в новій аудиторії ім.
Івана Трухлого відбудеть-
ся духовний концерт, в яко-
му виступатимуть: об'єдна-
ний хор українських пра-
вославних церков Міннеа-
полису, Ст. Пол (дир. Кіра
Цареградська), хор „Про-
метей” собору св. Володи-
мира і Ольги (дир. Надія
Савин), об'єднаний хор ім.
Митр. Шептицького кате-
др. св. Миколая і церкви св.
Йосифа (дир. Юрій Яримов-
ич), хор парафії св. Андрія
(дир. д-р Василь Трухлий),
Микола Французенко —
поетів. Вступ 10 дол.

В неділю, 8-го листопада,
о год. 9-ї ранку відбудеть-
ся посвячення нового храму
святого Андрія. Архидіако-
ну Владика Митрополит
Мстислав, Архидіако-
ну Митрополит Антоній з
участю численного духо-
венства. По полудні,
о год. 2-ї в новій церковній
аудиторії відбудеться свя-
чений бенкет. За дальши-
ми інформаціями можна
звертатися на тел. (312) 439-
3274, або на адресу St.
Andrew's Ukrainian Ortho-
dox Church, 300 E. Army
Trail Rd., Bloomington, Ill.
60106.

ПОКИШО НЕВІДОМИЙ терорист, під'їхавши таксівою
під будинок станиці поліції в Осло, Норвегія, поклав при-
хід до розриву бомбу. Бомба експлуодувала ще заки
терорист зумів втекти з будинку. У висліді вибуху загинув
терорист, шість поліціянтів були тяжко поранені, а один
правдоподібно помер по дорозі до шпиталю. Водій таксі
сам зголосився на поліцію для списання протоколу про-
випадку.

Сумний спогад

Новозбудований храм св.
Юра при сьомій вулиці в Нью
Йорку був виповнений
вщербт. Прийшли парафія-
ни парафії св. Юра вислу-
хати Святої Літургії, що її в
асисті багатьох священників
відправляв їхній колишній
улюблений парох, а зараз
новосвящений чикагсь-
кий єпископ Владика Інно-
кентій Лотоцький. Відчував
ся особливий святочний,
якийсь майже родинний на-
стрій. Можна було відчутти
певну гордість у парафіян,
що їхній колишній парох
удостоївся такої високої
церковної гідності.

Прийшов час на пропо-
відь. Отець ігумен Володи-
мир Гавліч, ЧСВВ, повільно
підійшов до проповідаль-
ниці. Він як парох парафії
св. Юра, як парох і будів-
ничий нового храму, який з
доручення Чину св. Василія
Великого не тільки що не-
давно закінчив будову нової
церкви, на яку вже давно
чекали, але закінчив її без
догів, він від літ друг і
ширий приятель Владика
Інокентія мав його вітати.

На його схиленому,
майже сірому обличчі мож-
на було читати напруження
і хвилювання, а знаючи бли-
зько о. Володимира, я читав
на його обличчі придуше-
ний силою волі біль і терпін-
ня.

Поплили слова пропові-
ді. Це не були лише слова-
фрази, це був вислів його
найщиріших почувань, які
можуть вийти тільки з най-
глибшого почуття любові і
пошани до приятеля. Були
моменти під час його пропо-
виді, коли відчувалося як
тяжко йому говорити. Я не
міг тільки відгадати чи при-
чиною цього було звору-
шення чи біль. Здається, що
причиною було одне й дру-
ге.

Скінчивши, він склав по-
клін своєю другою Кир Іно-
кентієві, вони обнялись і о.
Володимир сів на своє міс-
це. Незабаром, мабуть по-
чуваючи себе недобре, з
поміччю двох питомців він
залишив святолице. Ані
він, ані ніхто з присутніх не
думав, що о. Володимир
Гавліч залишає це, таке
дороге йому святолице во-
станне.

Прийшовши додому, я
був занепокоєний і вигля-
дом о. Гавліча і тим, що він
мусів вийти перед закінчен-
ням такої важкої для нього
Служби Божої. Рішив зате-
лефонувати. Я почув його
змучений, тихий голос. Я
переспросив, що докладаю,
але він висловив своє занепо-
коєння. Він подякував за па-
м'ять і сказав, що від само-
го ранку почувався дуже
зле. Насилу зібрався, бо не
міг пропустити того мо-
менту, щоб не привітати
свого приятеля Кир Інокен-
тія з його номінацією на
князя Української Церкви.
Відчуваючи його втому, я
побажав йому доброї ночі і
закінчив розмову.

Віночності та передати
їх до виконання. Коли я
звернував увагу, що може в
зв'язку з його хворобою я
зателефонував до проф. Ма-
цеї і М. Дмитренка, щоб не
приїздили, він рішуче запро-
тував. Він сказав: „Я
думаю, що до того часу я
буду дома, а коли ні, то
зробимо конференцію тут,
у шпиталі”. Такий був о.
Гавліч.

Я часто його відвідував,
були кращі дні, були гірші,
але ніщо не вказувало, що
він скоро верне додому.
Одного попудня я зай-
шов до його шпитальної
кімнати. Він спав. Якесь
дивне враження огорнуло
мене. Лише схилене, але
лагідно-спокійне. Напро-
ти його ліжка на стіні —
хрест з Розп'яттям. Я сів
на кріслі біля ліжка і вдихав
ся в так знайоме мені облич-
чя.

Голосніший гамір у кори-
дорі розбудив його. Побачи-
вши мене, він неначе зра-
дів і тихим змученим голо-
сом промовив: „Добре, ін-
женере, що ви прийшли.
Хочу вам сказати, що я
дуже хворий, але не повідай-
те (це його вислів) нікому.
Приходить кінець”. Я по-
ложив свою руку на його і
хотів щось сказати, але він
поклавши свою другу руку
на мою, продовжував: „Дя-
кую вам, інженере, за вашу
поміч і приязнь”. Ці слова
він вимовив майже пошеп-
ком, його очі поволі при-
кнули і він заснув.

Не знаю як довго я сидів
біля нього. В одному мо-
менті він знову відкрив очі і,
насилу всміхнувшись, ска-
зав: „Інженере, ви ще тут?
Ідіть додому. Хай вас Бог
благословить”. І зробив у
моєму напрямі знак хреста.
Я встав і, ідучи до дверей,
ще раз оглянувшись, підніс
долоню на прощання, але
його очі вже були закриті.

Через день я знову прий-
шов до шпиталю. Урядни-
ка сказала мені, що не можу
зайти до кімнати о. Гавлі-
ча, бо у нього якраз є ліка-
рі і щоб я зачекав, бо коли
вони відійдуть, вона дасть
мені запис. Проминула, ма-
буть, більше як година, коли
урядника підійшла до мене
і сказала: „Мені дуже при-
кро, але я шойно дістала
інформацію, що о. Гавліч
помер”.

Отесь Гавліч помер. За-
лишив у смутку родину в
Україні, яку дуже любив і
який як мій помагав. За-
лишив свою чернечу родину,
залишив свою парафіяльну
родину та широке коло при-
ятелів.

Я втратив дорогого і ши-
рого друга і приятеля, але
символічний зв'язок між
нами залишився після його
смерті, бо на його могилі
видніс скромний сірий па-
м'ятник з вирізьбленим ва-
силіянським горючим ку-
щем, зроблений за моїм про-
єктом

А. Осадча

ПОДЯКА



Дня 14-го вересня 1987 р.
відійшов у Вічність на 67-му
році життя у Чикаго, Іл.
наш Дорогий
МУЖ, ТАТО І ДІДУНЬО

бл. п.

ЗАХАР
КОЛОДІЙ

Цією дорогою складаємо щире Спаси-Біг Родині, При-
ятелям, Знайомим за участь у похоронних відправах, за кві-
ти, за листівки й усім висловом співчуття, за пожертви на
Служби Божі та добродійні цілі.

Сердечна подяка о. мит. М. Бутринському за похоронні
відправи і прощальне слово під час похорону; о. П. Корни-
ському за спільність в Панахиді; о. М. Панчуків за уділення
Найсвятішого Таїн; дякуючи д-рові А. Онуферові за від-
правлення тіла Покійного на цвинтар.

Подяка хористам, що своїм співом звеличали пам'ять
Покійного. Щиро дякуємо тим, що несли домовину.
„Сердечну подяку складаємо д-рові Харківчєві, інж.
Боднарєві і інж. Дроздові за прощальні слова в каплиці; ма-
гістрєві Стецюкові, пані Феді, проф. Антоновичеві за зор-
ушливі слова на поминальному обіді.

Сердечну подяку складаємо Дружині Рідні, що прибули
з дальших сторін, а особливо Орестові Колодєві, Ігорєві
Вонє, Лєсї Хіч — „De Met” (Де Мєт) і родині Семєтин.

Також дякуємо похоронному заведенню Музиків за ста-
рання перевезення похорону.

Замість квітів на могилу Покійного члени Родини, При-
ятелі і Знайомі зложили щедрі пожертви на громадські й
добродійні цілі, а саме:

\$1000.00 — на оселю СУМ в Барабу, Вісконсин
\$100.00 — на домліку СУМ
\$200.00 — на Організацію Жінок ОЧСУ
\$200.00 — на розбудову парафіяльного осередку при пара-
фії св. Володимира й Ольги
\$100.00 — на семінарійний фонд
\$250.00 — на Служби Божі
\$50.00 — на Лурд у Франції
\$50.00 — хорова „Ірмос” при парафії св. Володимира й
Ольги
\$150.00 — на радіопередачі
\$100.00 — на журнал „Екран”
\$50.00 — на „Шлях Перемоги”
\$50.00 — на видання книжки про українців в Венесуєлі
\$50.00 — на Літосні УПА

Усім Жертводавцям щиро дякуємо. Нехай Господь Бог
винагородить Вас щедрими ласками.

Дружина Покійного — СОФІЯ
Донька — ЄВГЕНІЯ з родинною
Син — МАРІАН з родинною

Дирекція
Українського Інституту Америки
в Нью Йорку

ділиться сумною вісткою
з Членами та Українською Громадою,
що дня 22-го жовтня 1987 р. відійшов у Вічність



бл. п. д-р

Константин Й. Церкевич

активний член УІА, голова Науково-Дослідного Товариства
Української Термінології, автор численних наукових праць
і визначний громадський діяч.

Горем прибитий Дружині та Родині складаємо
найсердечніші співчуття.



Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 23-го жовтня 1987 р. на 83-му році трудовитового
життя, по тяжкій та короткій недугі
відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ВАРВАРА ФЕДОРІВ

ПОХОРОН відбувся дня 27-го жовтня 1987 р. з церкви
св. Миколая в Торонто, Канада, на цвинтар Преспект.

У глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР з дружиною ДАРІЄЮ,
синами АНДРЕЙМ І ОРИЄМ (ЗСА)
дочка — ДАРІЯ ГОЛИК з мужем СТЕПАНОМ
та дитиною ВОЛОДИМИРОМ ГОЛИК
з дружиною ДАРІЄЮ
МАРТА ЛІХАЧ з мужем БОГДАНОМ
РОМА ДАНКОВИЧ з мужем ОЛЕСЕМ
правнук — АНДРІЙКО ЛІХАЧ
та дальша Родина в Америці, Канаді
та Україні

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!



Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 2-го листопада 1987 р., в ранніх годинах відійшла від нас у Вічність

бл. п.

ВАЛЯ КАЛИН-МАГМЕТ

АКТОРКА УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ

ПАНАХИДА буде відправлена в середу, 4-го листопада ц. р. о год. 7:30 вечора в по-
хоронні заведенні Литвин-Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 5-го листопада 1987 р., год. 9:30 ранку в украї-
нській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, при 719 Sanford Avenue, Newark, N.J. а
опісля на цвинтарі св. Духа, Easton, Pa.

У глибокому смутку:

СТЕПАН — чоловік
ТАМАРА ЗАТУРСЬКА-ЮРЧАК — кузинка
РОМАН ЯЦУШКО — кузин з родинною
ЛЮБОВ ШЕГЕДИН — кузинка з родинною
ВОЛОДИМИР ЕЛІВІ — кузин з родинною
та ближча і дальша Родина на Рідних Землях і в Австралії

ВСІ УКРАЇНСЬКІ
ДІТИ ДО
УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛ!

